

LO GERONÉS

SETMANARI PORTA-VEU DEL "CENTRE CATALANISTA DE GERONA Y SA COMARCA,"

PREUS DE SUSCRIPCIÓ

Gerona	1 pesseta trimestre
Fora	1'25 id. id.
Estranger	1'50 id. id.
Un número 10 cèntims	

ADMINISTRACIÓ Y REDACCIÓ
CORT-REAL 7-1.ª

ANUNCIS Y COMUNICATS
Preus convencionals

De tots los llibres, folletos, etc., que s' remetin a la Redacció, se n donarà compte en lo Setmanari

Any 3.ª

Diumenge 31 de Maig de 1896

Núm. 111

SECCIÓ GENERAL

Tracte germanívol

Lo que segueix no ho copiem de *La Renaixensa* ni de cap altre diari regionalista, sinó d' un periódich tant imparat y tant comedit com lo *Diario de Barcelona*: aixís, en la edició de la tarde del divendres passat.

«Ahir va quedar exposada al públich en la estació de Barcelona de la Xarxa telefónica inter-urbana, la següent disposició:

Xarxa telefónica inter-urbana del Norest d' Espanya.—Avis: la Direcció general de Correus y Telégrafos ab ordre del die 23 del corrent, prevé a n' aquesta Societat, que no permetent les disposicions vigents l' dels dialectes catalá y vascongat, ni de cap altre dels diferents serveys que s' fan per los línees de la Xarxa, com son los de telefonem es y conferencies, ni altres idiomes que no sigan l' espanyol, francés, italiá, portugués, inglés y alemany, prengue les mesures convenientes para l' cumpliment exacte de dites disposicions.

En virtut d' aquesta ordre, se fa saber al públich la mentada disposició, pregantli se servisca atindres tot lo que en ella se disposa mentres subsistesca l' ordre para quina revocació gestiona aquesta Societat utilisant tots los medis legals.»

Aquesta malhaurada providencia de la Direcció general de Correus ha produhit aquí veritable indignació, de la quina se fan ressó los periódichs sens diferència de partits. Generalment s' ha vist en l' ordre mentada una impertinencia, una vexació, una provocació al poble catalá. Axó es lo que n' resulta en aparença, pero en nostre juhi, la realitat es una altra. Aquí de lo que s' tracta es de prosseguir aquesta guerra iniciada que desde l' principi s' declará a l' empresa de telefonos y que no acabarà fins que se l' haja obligada a declarar-se en quiebra. No poden trassir lo contrast d' un servey que posa d' evidencia al de telefonos, que ja no pot resistir la competencia en quan a utilitat de comunicacions mes que ab les galeres ramentades. ¡No li faltava res mes a la pobre empresa telefonica que l' obligarla a rebutjar les comunicacions que no poden, no saben ó no volen servir-se del castellá ó d' alguna altre llengua estrangera! La poca comprensió de la administració espanyola no te límits: com no s' fa cárrech del absurdo que es exigir a nn que s' trobi a Barcelona que no s' puga comunicar son pare que s' troba a Lleyda, en l' únich idioma que son pare entén? ¿com no s' fa cárrech de l' odiós que es fer als catalans y vascongats de pitjor condició que ls estrangers? ¡No s' vol que ls catalans se considerin estrangers, quan pitjor que ls estrangers se tracta! Mal es que aquesta regla absurda se apli al servey telegráfic de l' Estat; pero no s' comen perquè la administració te de ficarse en la maneja com fa l' servey una societat particular, com ho es de telefonos, cosa que res té que veure ab los serveys oficials; pero a n' axó's va. Suposém que no continuará aquesta vexació més temps que l' que tardin en enterarsen los senadors y diputats per Catalunya y las provincias Vascongadas.»

Veritat que després d' axó resulta clar com la llum de ls exagerats, els intransigents som els catalanistes? Veritat que ls catalanistas som quatre gats que queixém per vici? Veritat que ls catalans som uns desagreghats y uns descortesos porque no parlém en castellá, volia dir en ¡ESPAÑOL!?

Vaja, que a n' aixó de privar l' us del catalá fins per parlarlo, no hi haviam arribat encara. Pero poch a poch va lluny y altres ne veurém de més crespes. Y ¿perquè no? ¿Qué han de fer los castellans si contemplan com molts catalans s' escandalitzen fins de que es parlat en l' Ateneo de Barcelona, que no es cap comunicació oficial? ¿No hi ha qui diu que ho exigeix ai la lley del progrés?

D' aquí endavant pera parlar en catalá per teléfono hi haurá necessitat *per bona componenda* de fer lo que varem haver de fer nosaltres, lo «Centre Catalanista de Gerona», pera entendre nos oficialment en catalá ab lo Governador Civil de la provincia: valerse d' un intérprete jurat y, en son defecte, del catedrático del llatí de l' Institut, ó sia, recórrer, com a menos gravosa, a la condició legal d' extrangers.

Los extrangers, a lo menys, ab trabes ó sens elles, poden usar oficialment a Espanya la seva llengua: los catalans, no.

Y encara una altre ventaja. Ab la que ells parlan privadament, ningú s' hiifica; ab la que parlém los catalans, tothom hi te dret. Un extranger que devant de castellans parli la seva llengua, es un home com cal; lo catalá que ho fassi, es un descortés, un grosser.

A ton senyor feülhi honor. Y si t' dona una bofetada para l' altre galta.

¡APA ARAGÓ!

Ab aquest crit célebre en los fastos de la historia, nostre distingit colega saragossá *El-Heraldo de Aragón* comensa enérgica campanya regionalista a favor de la idea que s' expressa en aquest lema: «Aragón para los Aragoneses, y los Aragoneses para Aragón.»

¡Ben pensat! Y jamay exclamat ab major oportunitat!

Aragó pera ls Aragonesos, Navarra pera ls Navarros! aquestas son paraulas que fan ressó a n' aquellas altrás que ab éxit tant admirable sonaren fa trenta anys a las voras del Danubi ¡Hungria pera ls Húngars!

Hungria ha conseguit, dintre de la unitat nacional de la monarquia Austriaca, la satisfacció de sas justísimas aspiracions forals, de sa perfecta autonomia administrativa!

¿Y desmayariam nosaltres devant una obra que realisá victoriosament altre poble contemporani?

Lo que l' poble de Sant Esteve conseguí ab sa perseverancia ¡lo poble que ostenta en sos estandarts las cadenas conquistadas en las Navas de Tolosa, y l' que passejá triomfants pel mediterrani las barras de son Escut, no ho podrian conseguir ab son entusiasme y sa constancia?

¡Fora tant cobart perspectiva!

¡Apa Aragón!

¡Navarra endavant!

A las voras del Ebre, en aquesta terra que un dia vegé unidas nostras dos nacionalitats baix lo ceptre de Alfons lo Batallador, reconquistador insigne de Tudela y Tarazona, las ciutats vehinas y amigas;—A las voras del Ebre, en aquestas vegas riquíssimas, per la incuria dels governants de Madrid esterelissadas;—A las voras del Ebre que, nascut en la indomable Cantabria, corra pel mitj de nostras invictas comarcas a acabar son curs entre ls forts y actius fills de la opulenta Catalunya.—A las voras del Ebre ahont se consagra en Sobrarbe la llibertat verdadera que sobre Espanya tota se difundí després, la llibertat del Fur impereceder y sant, la llibertat del poble católich y monárquich, cavallerós y emprendedor.—Aquí, aquí, si, es ahont dehuen alsarse pendons para la reconquesta dels drets regionalistas imprescriptibles.

¡Apa Aragón!

¡Navarra endavant!

Aquest noble crit que a un temps repercutirá entre nostres germans y aliats d' Occident los Bascos, y nostres aliats y afins d' Orient los Catalans y Valencians—aquest doble crit que llansa al pais tot un programa, y manifesta lo despertar vigorós de las energías fins ahir latents y d' avuy en endavant activas de nostras rasses forals, virils, tercas e incontrastables,—aquest doble crit regositjará en sas tombas la trista pols de nostres heróichs pares, per lá senil inercia de la política madrilenya acongojats y humiliats.

No, la Espanya de las gloriosas empresas no ha mort puig que la Espanya del Regionalisme vivificador renaix!

¡Apa Aragón!

¡Navarra endavant!

Com diu *El Heraldo* «¡qué nostra veu sia una! ¡que una sia nostra voluntat!»

Y allavors, la victoria será nostra!

Y la victoria es lo pá de tots, y pera tots la prosperitat y la honra!

¡Deu senti a Navarra!

¡Deu escolti a Aragón!

(De La Región de Tudela)

Catalunya trilingüe

Estudi de biología lingüística

Conferencia donada en l' Ateneo Barcelonés

lo dia 20 d' Abril

(Acabament)

Passém a un altre punt de vista: al de la situació llingüística dels catalans segons las sevas profesions, aficions y estat de cultura. Lo treballador de la terra, l' pescador, lo treballador industrial, que forman la massa immensa de la població del pais, no parlan sinó en catalá: molts ni sisquera entenen lo castellá. Los que saben escriure poch ó molt, quan han d' escriure ho fan en barreja anárquica d' elements castellans y catalans que en cada individuo y en cada cas concret dona una resultat diferent. Si passém a classes més instruidas, al personal de las classes mitja y alta del comer y de la industria, ns trobém que, salvo raras excepcions, tothom parla en catalá, pero també casi bé tothom escriu en castellá. Las tranzaccions y relacions orals de la vida industrial y comercial son en catalá: las escritas generalment en castellá. En las profesions anomenadas liberals cal distingir. Totas ellas pel seu exercici exigeixen un títol otorgat per l' Estat després de determinats estudis seguits en las universitats y escolas oficials. Y com que en aquestas s' hi emplea forsosament lo castellá, cal tenir, per obtenir lo títol professional, un cert coneixement d' aquest idioma. Pero áduch en lo període d' estudis no n' hi ha prou ab lo castellá, degut a la insignificancia de la producció de llibres científics en aquesta llengua. Per omplir aquest buyt apareix naturalment, sense intervenir la més petita coacció, la llengua francesa, que es la llengua complementaria per excelencia dels catalans en l' actual estat de cosas. En la major part de las carreras, no solzament a Catalunya, sinó en molts escolas superiors d' Espanya, si no fos lo francés no s' podria apendre casi res. S' acaba la carrera, y allavors que passa? Are ve la distinció. Hi ha carreras l' exercici de las quals depén molt del Estat, y altrás que poch. En aquellas s' ha de fer bastant ús del castellá: en aquestas casi bé gens. L' advocat, per exemple, las consultas ab los clients, las juntas ab los companys, las fa en catalá, y ls estudis, quan no son de dret positiu espanyol, en francés. En aquest terreno no hi ha coacció legal: la llengua nativa y la complementaria natural guanyan. En los tribunals, en cambi, fa ús del castellá tant si li agrada com si no: la lley ho mana. Lo metje ja es més lliure. Uu cop te l' títol, ja ab prou feynas fa ús del castellá més que quan recepta: la lley li mana. En lo demás, com que la immensa majoria dels clients y companys son catalans, usa la llengua del pais en las sevas relacions orals, y com a llengua d' estudi per estar al corrent dels avensos de la ciencia generalment lo francés. Lo mateix fa l' enginyer industrial, l' arquitecte, l' apotecari. Y ls que s' ocupan d' literatura ó d' alguna ciencia que no está encasillada en cap carrera oficial, prescindixen també molt del castellá porque desgraciadament per la nacionalitat castellana la actual producció literaria y científica d' aquesta es poch important. Es sintoma palpable de lo que estich dihent lo número extraordinari de llibres y periódichs en llengua francesa que s' consunen a Barcelona. No hi ha més que donar un cop d' ull a la majoria de las bibliotecas modernas particulars y colectivas d' aquí per véurelas inundadas de llibres, revistas y diaris en francés.

Suprimeixis avuy per avuy la cultura que ve a Catalunya per intermediació de la llengua francesa, y en poch temps deixarem d' ésser un poble del grupo de la civilitació europea. Y s' comprén perfectament. La llengua catalana, encare que en plé renaixement literari, moventse ab alguna dificultat dins dels lligams del régime polítich actual, no produheix prou per satisfacer las nostras

necessitats intel·lectuals; la llengua castellana, que es la que 'ns ofereix l'Estat espanyol, tampoch basta. Per això acudim al francès, que 'ns serveix d'intermediari, per assimilarnos la cultura del grup de civilització europea.

Hem dit que 'l català està en contacte per juxtaposició ab la frontera occidental del Principat. Y allí se 'ns presenta un fet similar ab lo dels grans centres de població. Lo castellà tampoch hi avansa. Mes aviat, per la superioritat dels centres de població catalans pròxims a la frontera de Aragó, cauhen molts grups de població aragonesa dins dels raigs d'influència de la llengua catalana. Y això fa que aquesta no solament no ha de resistir la invasió, sinó que invadeix ella.

Tenim, donchs, que la obra de castellanització, tant per superposició com per juxtaposició, es nula a Catalunya.

¿Com s'explica aquesta impossibilitat de castellanisarnos encara que vulguem, y en cambi la facilitat com los viscaïns se castellanizan? Per què la llengua catalana, en lluyta ab la castellana, 'n surt triomfant, y 'l viscaï, en lluyta també ab lo castellà 'n surt vensut?

Apart d'altres causes de caràcter social, ètnich é històrich que capacitan molt més al català que no pas al viscaï pera resistir al castellà, hi ha rahons fundades en lo caràcter respectiu dels idiomes en lluyta que expliquen lo diferent resultat d'aquesta segons son los combatents. Lo viscaï, idioma d'estructura primitiva, es inadaptable ó poch menos a la cultura moderna. No te tradició literaria, y per enriqueixre y posarse a la altura de las altres llengües te d'acudir a elements estranys a la seva idiosincrasia. Per altra part, davant del castellà 's troba completament desarmat. La circumstancia fatal per l'idioma viscaï de tenir la mateixa fonètica que 'l castellà facilita extraordinariament la substitució d'aquell idioma per aquest. En cambi las diferencias tant radicals que hi ha entre la fonètica castellana y la catalana son la millor muralla entre las duas llengües. Això explica en gran part que 'l català evidentment no recula davant del castellà, y que 'l viscaï en cambi va perdent cada dia terrenes. Hi ha rahons poderosas per creure que en bona part del territori actual de llengua castellana 's hi ha parlat viscaï; que aquest ha anat reculant, y que en temps no massa remots se parlava en encontradas de las actuals provincies de Huesca, Zaragoza, Logroño y Burgos; que mes tart va anar avansant lo castellà, reduhintse 'l euskar a las de Navarra, Alava, Vizcaya y Guipúzcoa. Ja en lo nostre temps veyem que la meytat de las duas primeras y part de la tercera pertanyen completament al castellà: en lo que va de sigle ha conquistat aquest una zona de 50 kilòmetros cap al Nort. Y en los grans centres va desaparèixer a marxas forçadas lo viscaï empès pel castellà. Y molt hi contribueix que 'l euskar, deixant lo seu idioma pel castellà se troba en possessió d'una llengua més perfecta que la seva sense necessitat de cambiar de fonètica. Y la fonètica sabut es de tothom que es la dificultat més gran que té un poble per cambiar de llengua. Lo poble català, en cambi, pot donar gracies a la fonètica del seu idioma, que ha sigut un dels medis mes poderosos per resistir, en un periode de decadencia, la castellanització.

De tot lo que acabo d'exposar, que no es més que una part insignificant de lo que 's podria dir sobre la situació actual de la nacionalitat catalana en materia de llengua, se 'n desprén que es la nostra nacionalitat, avuy per avuy, necessariament trilingüe; que 's va accentuant un moviment d'eliminació de la llengua castellana en certas esferas y que si segueix, com tot ho fa esperar, lo renaixement nacional en tots los ordres, vindrà un moment en que 'l català tornarà a usarse en las esferas oficials, monopolizadas avuy per la llengua castellana, triomfant aixis los principis de justicia, guanyanthi la cultura del nostre poble y la causa de la civilització. Quan vingui aquest cas lo francès es de creure que seguirà essent, durant molt temps, la llengua complementaria lliurement triada pels catalans. Y en quant a la llengua castellana, quan cessi la coacció que 'ns la imposa, es veritat que des apareixerà més ó menos sobtadament de la major part de las esferas que ara ocupa en lo nostre pais, pero no per això deixarà de tenir lo seu coneixement la seva importancia. Es molt pràtic coneixre la llengua dels païssos ab los quals se comercia. Per això 'ls catalans no abandonarán may lo coneixement del castellà com instrument comercial mentre segueixin y augmentin, com es d'esperar, las bonas relacions en aquest ordre entre Catalunya y 'ls païssos de llengua castellana.

He dit.

JOAQUIM CASAS y CARBÓ.

Noticies

Oficials

AJUNTAMENT.—Sessió del dia 25 d' Maig—Reunits 17 concejals baix la presidencia del senyor Alcalde pera celebrar sessió ordinaria, van pendre's los acorts següents:

Aprobar comptes per pessetes 307'50.

Concedir permís per'obres a don Salví Turón, don Joseph Merino, donya Ernesta Sellas, don Joan de la Cruz Majuelo y a donya Agneta Pous, y autorisar a varis propietaris pera llimpiar una reguera.

Desestimar una proposició demanant una gratificació pels menescals municipals.

Aprobar lo pressuposit del any econòmic de 96 a 97 ab les següents esmenes:

Una del senyor Salvat rebaixant lo gaste del personal en 450 pessetes referent al Ajudant del Arquitecte; altres dos del senyor Carreras, una disminuint 500 pessetes dels bombers y augmentant en 5.368'57 pessetes la quantitat senyalada per' empedrats y altre disminuint 219'67 pessetes lo pressuposat pera funcions y festeigs.

Aprobar las bases del concurs per' un projecte de plan d' ensanche d' aquesta ciutat.

Ab motiu de la etzaguellada de la Direcció de Correus de que 'ns ocupém en altre lloch d' aquest número, lo «Centre» ha enviat a S. M. la Reyna Regent, lo següent telegrama:

«Centre Catalanista de Gerona y sa Comarca espera de vostre estimació els antics Reyalms espanyols, concedeixi al idioma català igual consideració a la que merexen los d' altres nacions, evitatos tinguem d' envejar la condició d' estrangers.»

—Dilluns passat morí en aquesta ciutat don Martí Adroher y Llach pare de nostre consoci don Martí, director de *El Correo de Gerona*, a qui y a sa familia acompanyém en lo sentiment.

—*El Guason* diu qu' era seva y no li va inspirar ningú la guassa a que 'ns referirem en un de nostres números passats. D' haverho sapigut avans nos hauriam estalviat lo treball de contestarli.

—En virtut de les eleccions últimament verificades en la Academia de Llegislació y Jurisprudencia de Barcelona, la Junta de Govern de la mateixa ha quedat constituïda del modo següent:

President, don Joan Permanyer y Ayats; Vice-president primer, don Narcís Verdguer y Callis; Arxiver, don Guillelm A. Tell y Lafont; Secretari primer, don Ildefons Sunyol, y Secretari segon, don Lluís Durán y Ventosa.

—Copiém de *La Renaixensa*:

«Las obras de reparació y restauració de la iglesia de Santa Maria de Tarrassa estan avansadíssimas. Actualment se pavimenta de mosaich la nau principal, y totseguit se completará 'l que existeix en l' ábside, imitant exactament lo dibuix del fragment que s' conserva del primitiu mosaich, obra que s' conceptúa del sigle X. S' han netejat las pinturas murals últimament descubertas tant en l' ábside com en lo mur fronter a la porta d' entrada, pera proceder oportunament a sa restauració que creyem será confiada al distingit pintor senyor Llimona. Además s' han refet totas las cubiertas ab teulada de forma romana, servintse de las varias *tégulas* que s' conservavan encara pera fer las demás de la cuberta, y per últim s' han tapat molts esquerdas y filtracions que comprometian seriament la estabilitat del monument. No ha sigut possible deixar al descubert l' aparell de murs, archs torals y volta per la pobresa del material é irregularitat del aparell. Per lo tant, avuy tota la iglesia en son interior està arrebossada y emblanquida, esperantse que podrá pintarse adecuadamente. L' il·lustrat Reverent Rector Mossen Barrera te 'l propòsit de trasladar a la iglesia restaurada 'l superb retaule dels Sants Cosme y Damià que existeix avuy en la de Sant Miquel, pera la millor conservació de tan hermosa joya pictòrica del sigle XV junt ab altre retaule de Sant Pere, que s' creu era 'l de la antigua iglesia, quals fragments se guardavan en la rectoria y han sigut de poch remesos a aquesta ciutat per si fos possible reparar sos desperfectes y montarlo novament.

Si 'ls recursos l' ajudan, se proposa 'l Rvnt. Barrera fer algunas reparacions en l' interior de la iglesia de Sant Miquel, pera que 's puga apreciar millor tan interessant joya arqueològica.»

—Lo die 16 d' aquest mes, morí a Solsona lo jove sacerdot don Pere Font y Rosal, distingit escriptor y fervent patrici, qu' havia propagat los ideals catalanistas a Berga, sa vila natal, introduhintlos y difundintlos en lo Seminari de Solsona. Los catalanistas de Berga se proponen ferli uns sumptuosos funerals. ¡Deu lo tinga al cel!

—A Tarragona, ab motiu de l' aniversari de la mort d' En Joseph Ixart, se verificá lo dia 24 d' aquest mes una imponenta manifestació de dol, portant al cementeri munió de coronas y prenenthi part totes les societats y corporacions d' aquella ciutat. L' *Ateneo de la clase obrera* li dedicá al vespre una vetllada necrològica.

—Hem rebut lo número 82, de la notable revista quinzenal *Las Misiones Católicas* que conté magnífichs grabats de Noruega, Siria y Persia y un exculit text, entre quins treballs hi ha los següents: Excursió apostòlica a Noruega—Viatge a las ruinas cristianas dels sigles IV, V, y VI de la Siria septentrional.—Santa obra de propagació de la fè; y altres no menos importants.

—Se ha publicat a Barcelona lo número primer de *L' Atlántida*, revista quinzenal ilustrada, baix la revisió literaria de Mossen Jacinto Verdguer, ab la col·laboració de distingits escriptors tals com Bosch de la Trinxeria, Llimouer, Apeles Mestres, Mossen Joseph Condó, Aladeres, Aliberels, Paler y Trulló y Folch y Torres. Li desitjém llarga durada.

—S' ens ha enviat lo cartell del primer certamen científich literari que celebrarà l' *Ateneo Graciense* lo dia 17 d' agost proxim.

Héus aquí 'ls temas y premis a que poden obter los que escriuen en català:

«Flor natural».—Al autor de la poesia més inspirada sobre assumpto que s' deixa a la lliure elecció dels poetas. Lo que obtinga aquest premi elegirá Reyna de la Festa.

«Un objecte d' art», de la Excm. Diputació provincial, al autor del millor «Romans sobre costums catalanas».

«Un busto d' en Frederich Soler», ofrena de «Varis socis del Ateneo», a la mellor composició poética dedicada a la memoria del insigne català.

«Un objecte artístich», del soci don Vicens Tost, al autor de la millor poesia catalana dedicada a la memoria del ilustre doctor don Jaume Gres, fill de Gracia.

«Seixantí pessetes en metàlich», ofertas per «Un amic de Gracia», a la millor poesia «A la pau».

«Una rica ploma», oferta pels rectors de Jesús, Sant Joseph y Sant Joan, al següent tema: «Influencia decisiva del sentiment catòlich en la veritable pau dels pobles».

Los plechs haurán de ser dirigits per tot lo dia 31 de Juliol vinent al domicili del Ateneo Graciense (Major, 27 y 29, principal, Gracia-Barcelona), a nom del Secretari de la Comissió organitzadora del Certamen, don Juan Moies y Ormella.

Compondrán lo Jurat calificador los senyors següents:

President, Rvnt. don Jacinto Verdguer, phre. Vocals: don Angel Bas y Amigó, don Eduart Vidal y Valenciano, doctor don Ramón Rodriguez Mendez; doctor don Frederich Schartz, don Eusebi Corominas, doctor don Emerencià Roig, don Frederich Rahola, don Angel Galbaldá, don Francisco Diaz Plaza y don Francisco de P. Planas, Secretari.

—Se ha constituït a Figueras una societat ab lo propòsit d'instalar en aquella Ciutat la llum eléctrica.

—FIRAS Y FESTAS.—Firas.—No 'n hi ha cap en la vinenta semana en la comarca.

Festas majors.—Dia 1.º de Juny. Agullana.—4 Port-bou.

—J. LLINÁS Y C.ª—BANQUERS.—Ciudadans, 16.—Compran ab benefici cupons d' Exterior, Cubas y altres. Compran y venen valors al comptat. Reben ordres de Bolsa. Obran comptes corrents ab interès.

—CASA D' ESTALVIS DE GERONA.—Ciudadans, 16, y Llebte, 2.—Imposicions al 5 per 100 desde 10 pessetes.—Id. al 3'50 per 100 desde 1 pesseta.—S' admeten los dilluns, dious y dissabtes de 9 a 1 y 'ts diumenges de 10 a 12.

Pera les devolucions los matexos dies y hores.—Se proporcionan gratis prospectes pera 'ls altres detalls.

L' UNIO AGRÍCOLA, INDUSTRIAL Y COMERCIAL.—Emissió de 20.000 accions de 125 pessetes una. En les oficinas de la casa de banca J. Llinás y Companyia, queda oberta durant les hores de despatx que la mateixa té establertas, la suscripció a les espressades Accions, y se proporcionan los prospectes y demás noticias que s'ecessin.

AVIAT SORTIRÁ

Geografia de Catalunya, per Francisco Flos y Calat.—Constará de 200 planas en octau, y contindrà varis grabats, entre ells, dos mapas de Catalunya, y valdrá enquadrada, l' exemplar sols SIS RALS y al engrós a quinze pessetas la dotzena.

Las demandas poden ja ferse al autor.—Rech, 31, 2.ª Barcelona—qui las enviará per correu, mitjantsant la remissió del import en sellos de franqueig ó lletres de facil cobro.

VARIETATS

SINÓNIMS CATALANS

LX.

BANDERA. ESTANDART. PENDÓ. ORIFLAMA.

La idea determinada per cada una d' aquestas quatre paraulas, es la de un drap tallat ab regularitat ahont s' hi ostenta un emblema per medi de colors, imatges ó signes heráldichs, suspés al cim d' un pal; pero, donada la forma ó servey a que está destinada la cosa, allavors se diferencia, donantli cada vegada lo nom que propiament l' hi correspon.

Bandera, es una senyal ó insignia feta ab un drap quadrat y estacat per un de sos costats al cim d' un pal, pera donar a coneixer la nació ó potencia a que perteneix el lloch ó agrupació que la arbola, conseguintho per medi d' escuts heráldichs ó per altres emblemas especials.

Estandart es la insignia feta ab un tros de tela quadrada penjada d' un pal, en la qual també s' hi brodan armas ó insignias de la familia, cos ó associació a que pertaneix.

Pendó, era antiguament una insignia militar que servia per distingir los cosos d' exercit que anavan a la guerra; la forma es com la de la *bandera*, ab la sola diferencia que sol esser un xich més grossa y 'l drap acaba ab una ó dos puntas. Avuy serveix pera distingir los gremis en nostras professions, y alguna associació, especialment religiosa, la fa servir d' insignia brodanthi lo sant de la seva vocació.

Oriflama, no es altre cosa que la bandera ó estandart que antiguament los reys de Fransa, feyan dur davant d' ells quant anavan a la guerra.

Per las senzillas definicions fetas, clarament se veurá la diferencia que tenen entre sí, las quatre paraulas anotadas; y usantlas ab son recte sentit, dirém: *La bandera catalana*. *L' estandart dels comtes d' Ampurias*. *Lo Pendó del gremi dels fusters*, y *l' oriflama del rey de Fransa*; y, com a consequencia, tot lo que sigue aplicació diferenta de l' esplicada, posará confusió en la idea del lector y 'l discurs no resultarà clar.

LXI.

ROTUL, LLETRERO, INSCRIPCIÓN, LLEGENDA, EPIGRAFE.

Las duas primeras paraulas tenen sinonimia entre ellas, com entre ellas la tenen las tres últimas; rigorosament, hauriam de dividir las en dos grupos, pero donada la semblantsa que poden tenir en casos determinats, las exposém juntas pera que se aclarin mes los conceptes.

Cuasi tothom te una idea clara de lo que es un *rotul*, pero posada aquesta paraula al costat de la de *lletrero*, allavors alguns trobarán un xich de confusió si no s' explica la diferencia.

Rótul es un tros de fusta, tela, metall ó altre materia més

ó menos treballada, ahont s' hi escriu alguna cosa pera avisar ó fer indicacions determinades al públich, servint generalment pera botigas, y al objecte també d' indicar carrers, vilas, etc.; y Lletrero, no es altre cosa que la inscripció ó llegenda que forma 'l rótul.

Lo rótul es tal, quant hi ha pintat lo lletrero, y 'l lletrero no pot existir sense 'l rótul, de manera que 's pot canviar de lletrero, sense que 'l rótul deixi de ser.

Inscripció es una llegenda posada en pedra, metall ó altra materia resistible á l' imtemperie, al sol objecte de trasmetre fets ó dadas notables á la posteritat.

Llegenda, en lo sentit que ho agafem, es las paraulas gravadas que serveixen pera explicar las figuras que hi ha en lo camp de las monedas, tant per conèixer la persona ó objecte que s' hi representa, com per saber sos merits, valor ó virtuts.

Epigrafe, es simplement la inscripció que s' posa pera major inteligencia d' un quadro, article, ó llibre.

Aixis es que, s' escriu l' epigrafe; se grava l' inscripció, y s' pinta 'l rótul y 'l lletrero.

Formantse concepte de lo exposat se tindrà en compte, al espresar cada una d' aquestas ideas, en donarlas hi son verader nom, tant en lo llenguatge real, que en aquest no es difícil, com en lo figurat, en el qual, tinguent ben be en compte la idea á que s' apliqui la paraula, no será gayre difícil ós lo aplicar hi la verdadera que concordi ab la imatge que 's vulgue representar.

LXII.

SEGUR. CERT.

Quan havem adquirit la evidencia física ó moral d' una cosa, manifestem indistintament que es segura ó certa, sense apenas donarnos compte de que las dugas paraulas tenen un significat distint y propi cada una d' ellas per espresar exactament la idea que volem espresar.

La paraula cert, determina y espresa una idea manifestada per una evidencia física; es dir, per un fet comprovat per nosaltres mateixos: com, per exemple, la existencia d' una població ahont haguem estat, ó la resolució d' un problema geomètrich ó matemàtic, que hagin esperimentat la certesa de son resultat, més clar: es cert que existeix Catalunya, com es cert que 'l Sol doná calor á la terra: En cambi, la paraula segur, segueix un altre ordre en la evidencia, puig, aquesta se 'ns manifesta, quant per medi de noticias rebudas ó deduccions fetas, hem adquirit, lo indubitable d' una cosa, sense haverho pogut comprovar, pero que tots los datos recullits nos convencen pera formar un concepte evident, y allavors, manifestem que es segur.

De manera, que quan la evidencia es comprovada, la cosa es certa, pero quan naix de fets y dadas que 's tenim per indubtables, es segura; aixis es que quan manifestem que una cosa es certa, espressem la idea d' un fet exactament veritat, com la sortida diaria del Sol, pero, quant dihem que una cosa es segura, manifestem solzament una convicció propia, deguda á la forsa de la evidencia moral.

Quan se don una cosa per certa, es exactament una veritat comprovada; y quan se assegura una cosa, tenim, no mes convicció de la veritat.

La manera de fer las cosas, es segur: una medicina, es segura; y un fet es cert; aixis, donchs, podem dir, que de la asseguransa que tenim de la manera de fer las cosas, es cert lo resultat que donan.

En sentit figurat se poden aplicar sense fer distinció, pero la exactitut de la paraula sempre será un medi mes per fer mes clara la idea, encara que la paraula cert no sigue tant d' aplicació sinonimica com la paraula segur.

P. DE PALOL.

UN POBLE BEN AVINGUT

Tots los que desitjem que 'l nostre poble pugui administrar sos interessos comunals y regionals ab la llibertat que avuy no té; desligat dels molts embolichs de cordas ab que 'l poder central l' entrebanca y li cega la ventatja, estém tips de sentir sempre la mateixa cansó:—No caldría sinó; ahont aniriam á parar si 'ls nostres municipis tinguessin més llibertat pera moures, sense la tutela y la intervenció del Estat; valenta mostra tenim de lo que fora la intervenció del Estat; valenta mostra tenim de lo que fora la administració regionalista en los nostres Ajuntaments que son caus de podridura pijfors que 'ls tant criticats centres administratius de Madrid!

No 's fixan los tals en que aixó que 'n diuen los nostres ajuntaments, encara que formats en tot ó en part ab gent de la terra, no son tals ajuntaments nostres, sino ajuntaments de cacique ó de comité, fets á imatge y semblansa dels agents ó representants en aquesta terra dels politicastes que tenen monopolisat lo govern central; y es per aixó que no hi ha cap diferencia entre 'ls tals ajuntaments y las dependencias administrativas del Estat, ab tot y formarse aquells ab catalants més ó méns descasfats y aquestas ab gent gayre bé sempre estranya á Catalunya.

Pera saber de debó lo que podria ser la administració municipal nostra, en mans de gent nostra, sense máculas de dominis personals ni influencias de gent politiquera, cal fixarse en algun dels pobles, no tant escassos com molts se pensan á Catalunya, que han tingut la sort de no caure encara á las grapas d' algun cacique ben arrelat á Madrid ó dels quatre xorrayres, ganduls y sabalos que en cap poble mancan y que no fan més que obehir las ordres del comité.

Jo 'n sé un d' aquestos pobles, que, ab tot y esser ben aprop de Barcelona, s' ha mantingut exempt de la tutela pels que tiran de governants d' ofici, y vull explicar com se maneja y governa aquest poble, finn en mitj de la trenyina de las lleys municipal y provincial vigentas, pera exemple de molts ajuntaments d' avuy

y mostra de lo que podrá ser la veritable administració comunal catalana demá que pugui desentrellarse lliurement.

Ja he dit que alli no tenen cacique que 'ls governi ni comité que 'ls excomuni. Fa temps, lo temps que la ley permet, y procurarán estirarho tot lo que pogan, que tenen per batlle á un home de bé, d' aquells que tothom estima al poble, jove, de bona posició, que no pot veure als ganduls de la disputada, sempre carregats de las mentidas de la política, ni pot saber una desgracia que no corri á salvarla ó á alleugerirla en lo que 's pugui. Lo jutje de pau, es un home vell, afable, intelligent, ab molta esperiencia de la vida del poble, aquell á qui, encara que no fos jutje, tothom aniria á demanar consell en las sevas tribulacions, lo paré pedás de molts familias. Lo secretari no cal dir que es un fill del vehinat. Es secretari del Ajuntament desde que va morir son paré que ja ho era de tota sa vida, per lo qual está enterat per las puntas dels dits de tots los embolichs y trenca colls de la Administració Económica, del Govern Civil y del Jutjat del partit. Y, per acabarho d' arreglar, lo senyor bisbe ja fa temps que va enviar al poble un senyor rector de totas prenas, home d' ilustració vastíssima, modestament amagada ab son tracte ab la gent senzilla; veritable missioner de la ley de Deu que sab vestir sempre las intencions y 'ls fets de la seva missió ab formas á la catalana que tots sos feligresos pugan compendre.

Convensuts tots, autoritats y poble de que aixó de las eleccions es una farsa y de que es ben desgraciad lo qui té de refiarse de las influencias trapasseras del diputat pera arreglar lo poble, pero convensuts també de que cal guardarse molt de las iras y malasvolensas dels que 'l dia que tenen la paella pel manech son capassos de fer qualsevol porqueria, han pres fa temps una determinació de la que may s' apartan en las eleccions. Saben que no está á la seva má 'l canviar á sa guisa las formas electorals; saben que, sian las que sian las votacions, ab certificats ó sense las eleccions se fan al Govern Civil los dias següents, avans del escrutini y que per consegüent, l' anar á votar es perdre temps; y saben que 'ls convé que 'l gobernador no 'ls prengui de cap d' esquila perque sempre está á la seva má 'l empaperarlos per be que vagin. ¡Ah, sí! Donchs aviat ho tenen arreglat: lo secretari es qui s' cnya de conjuminar las eleccions dels diputats, ab lo beneplácit del poble, fent votar á tots los que hi tenen dret, menys als quatre repropis que 'l podrian comprometre, y donant la majoria dels vots al diputat del govern, y una respectable minoria al de la oposició pera que no s' ofengui.

Una vegada una dotzena d' infelessos que hi ha al poble, los únichs que van sempre ab lo comité del partit á cavall de la llengua, van dir que tenian ordres superiors de que las eleccions havian de ser legals. No cal dir que 'ls tals eran de la oposició. Lo secretari 'ls va pregar que 'l deixessin en pau, va allargarse á prométrels que ja 'ls hi posaria més vots que de costum, pero res hi va valer. Allavors ell y 'l batlle van anar de casa en casa á contar lo fet y:—Ahont, s' es vist—van dirlos per tot arreu—vaja una manera de pertorbar la pau del poble; diguéu lo que hem de fer y ho farem.—Y tothom va anar á votar, y aquells infelissos no van tenir més que la mitja dotzena de vots seus en compte de la respectable minoria que avans tenian, y van fer un bell paper ridicol devant del Comité. Diu que ja no hi tornarán més.

Quan se sab que algun lladregot ó algun perdulari ha fet cap al poble, y que vol fer ó n' ha fet ja alguna de las sevas, res d' embolicarhi als mossos de la escuadra, ni á la guardia civil ni al senyor jutje pera fer indagatorias de las que á voltas surten en be 'ls perdularis per falta de probas. Las indagatorias se las fan ells, y quant tenen la convicció de que fulano es l'autor de la malifeta, ven á cercar lo jutje de pau ó be 'l secretari, li cantan la cartilla y l' obligan á anarsen del poble. Si no ho fa, com que tothom está enterat de tot, al café la gent fuig del seu costat á la tendá no li fian, y per tot arreu se veu sol com un mussol y mirat de regull; y á la fi no li queda més remey que fugir del poble. Podria citar diferents exemples.

(S' acabarà)

SECCIÓ LITERARIA

La Renaixensa

Mon pare 'm deixá,
quan volá á la gloria,
un jardí florit
esmaltat de roses.
Roses y clavells,
pensaments y violes,
tendres lliris blancs
y margaridoyes.
¡Ab quina ufanor
ne creixian totes!
Era cada flor
valiosa joia
que 'l pare regá
ab suhor del rostre.
Per ço les vull tant
á mas flors flayroses,
per ço son per mi
venerandes joyes.
Bé crexian, bé,
del jardí 'n la sombra.
L' oretj belluguer
que 'ls calçers adora,

ne roba 'l perfum
que encisat trasporta...
y lluny al contar
de les flors l' aroma,
l' enveja atiant
lo vent ne desboca,
lo vent ¡malahit!
arranca mas roses,
assola 'l jardí
trencant mas flors totes.
¡Pobre pare meu,
ay, mas flors hermoses,
ay pobre de mi
sens tant santes joyes!
No vindrà l' oretj
á besar mes roses,
que de mon jardí
la mort s' es feta hosta

Mes de la tempesta
la veu s' ha apagat,
violat s' ovira
de bonança l' arch.
Ja mas flors rebrollan,
tot reviu y naix.
Benehida sia
l' alenada suau
qu' á mas flors aymades
vida torna dar.

Ab sa renaixensa
un poble hi renaix.

F. BARNEDA

SECCIÓ RELIGIOSA

SANTS DE LA SETMANA.

- Diumenge 31—La Santíssima Trinitat, N. S. Reyna de tots los Sants y Mare del Amor hermós.
- Dilluns, 1—Sants Enecon ab. y Fortunat, cfs.
- Dimars, 2—Sants Marcell, Pere, Erasme y Blandina, mts.
- Dimecres, 3—San Isaac monjo, santa Clotilde reyna y lo beato Juan Grande.
- Dijous, 4—SS. CORPUS CHRISTI S. Francisco Corraciolo.
- Divendres, 5—San Sanxo y stas. Valeria y Marcia, mrs.
- Dissapte, 6—San Noberb b. y cf. stas. Candia y Paulina.

QUARANTA HORES.

Avuy se troban en la Iglesia del Hospital
Demá se trobarán en la iglesia del Mercadal.

SECCIÓ COMERCIAL.

Mercat de Gerona del die 30 d' Maig

Especies.	Mesures.	Pesetes
Blat.	QUARTERA DE 80 LITRES.	1750
Mestall.	»	1500
Ordi.	»	900
Segol.	»	000
Civada.	»	800
Besses.	»	13'
Mill.	»	13'
Panis.	»	1300
Blat de moro	»	1200
Llobins.	»	800
Fabes.	»	1250
Fabó.	»	1350
Fassols.	»	26
Monjetes.	»	2400
Ous.	Dotzena.	090

COTISACIÓ Y CAMBIS

DIA 30 DE MAIG DE 1896

EFFECTES PÚBLICHS

Interior.—(fi de mes)...	6600
Id. (fi de próxim)...	6207
Exterior.—(fi de mes)...	6600
Id. (fi de próxim)...	7400
Amortizable.	7675
Billets hipotecaris.—Isla de Cuba.—emistó 1886.	8700
» » » » 1890.	7300

—ACCIONS—

Banch Hispano Colonial...	6600
F. C. de Tarragona á Barcelona y Fransa.	2063
» de Medina, Zamora, Orense á Vigo.	1060
» del Nort d' Espanya.	2915

—OBLIGACIONS—

F. C. Almansa València y Tarragona.	6325
» T. B. á F.—6 por 100.	9600
» » » —3 per 100.	8560
» » » —no hipotecadas.	8800
» Medina Zamora Orense á Vigo.—3 per 100.	3525

—CUPONS—

Cubos.	benefici	1700
per 100 Exterior.		1675
Interior y amortizable 1.º de enero 1896.	dany	6000

—GIROS—

Franchs.—8 dias vista.	1850
Lliuras esterlinas.—90 dias vista.	2952

Telegrama de la casabancaria J. LLUIS Y C.ª.—Gerona.

Establiment tipogràfic de Manel Llach.
Ferreria Vella 5.—Gerona

SECCIO D' ANUNCIIS

SUCURSAL JUNCOSA

13 Plassa de la Constitució 13,
Gerona

DESPATX CENTRAL
10 FERNANDO VII 10
BARCELONA

Aquesta antiga y tan acreditada casa se dedica unicament al comerç de XACOLATES, SUCRES, CAFÈS y THÈS.

Reb directament los llegítims sucres de la isla de Cuba, els cafès de Puerto-Rico HACIENDA, MARTINICA, MAYAGUEZ, MOCA Y CARACOLILLO de CEYLAN; de a quí el gran consum qu' es fa d' aquets artefles.

Aquesta casa torra diariament lo café y se distingeix per la qualitat y puresa d' ell.

Recomana que per obtenir un bon café aromátich y fort se usin las barrexas en iguals parts del MOCA y PUERTO-RICO, aixis com lo CARACOLILLO y MOCA, evitant sempre que bullí puig que deu ésser una pura infusió.

Gran surtit de THÈ del Nort de Xina y del Japó. Aquesta excelent beguda sols pot obtenirse en las clases ditas ORANGE (Carte Rouge) LIPTON, ORANY PECCO, MENLANGE.

Especialitat en lo SOUCHONCH. Aquesta clase es el mes fort y deu emplearse en menos quantitat de la que generalment se usa; una lliure de THE SOUCHONCH equival á 4 lliures d' altres thès.

MAXIM FERNANDEZ

PERRUQUER DE S. M.

Aygua Minóxima vegetal pera tenyir lo cabell. No te rial en lo mon, perquè á més de sos efectes marevellosos, no taca ni perjudica la pell en lo més mínim.
Aquest assombrós y sorprenent específich, se ven en dita perruqueria.

24, RAMBLA DE LA LLIBERTAT 24,

GERONA.

Grans rebaxes al engrós.

També s' troba de venda en dit establiment la

TINTURA ABISINIA INSTANTANEA

EDICIÓ DE PROPAGANDA
DEL COMPENDI DE LA

DOCTRINA CATALANISTA

PREMIAT EN LO CONCURS REGIONALISTA

del "CENTRE CATALANISTA, de Sabadell

Aprobat per la Junta Permanent de la Unió Catalanista

Tirada 100.000 exemplars

Forma un opúscul de 32 planes en octau, d' esmerada impressió sobre paper satinat y ab cuberta de color.

PREU: 15 céntims.

Les demandes al engrós al Secretari del «Centre Catalán» de Sabadell.

OBRA NOVA

DELIBERACIONS

DE LA

Primera Assamblea General de Delegats

DE LA

Unió Catalanista

CELEBRADA EN MANRESA EN LO MES DE MARÇ 1892

Aquesta obra, que conté la llista de Delegats de la Assamblea, discursos que en ella s' hi pronunciaren y llegiren, y as bases definitivament aprobadas pera la Constitució regional catalana, se ven al preu de DOS PESETAS en la llibreria de Don Joseph Franquet, carrer de l' Argentaria, Gerona.

MEDICAMENTS ACREDITATS RECOMENATS PER LA CIENCIA MÉDICA

Xarop d' Hipofosfats GIMBERNAT

Lo mellor dels tónichs reconstituyens coneguts, desperta la gana, cura l' anèmia, clorosis (colors tristos), malalties medulars, histerisme, insomni; d' efectes sorprenents en les convalecencias: Ampolla 10 rals.

Vi restaurador GIMBERNAT

Probes repetides fetes per distingits facultatius han demostrat qu' era lo «Restaurador» per excelencia, pera combatre l' escrofulisme (tumors frets) raquitisme, caries dels ossos, linfatisme, tisis, debilitats hereditaries ó adquirides, vellesa prematura y totes les malalties quina causa sia la debilitat ó falta de nutrició.

Te un gust agradable, de manera que en comptes de repugnar al malalt, aquest lo pren ab gust. Ampolla 12 rals

Vi de nou de kola GIMBERNAT

Considerat com aliment poderós d' economia, regulador del cor, estimuland de les funcions digestives y despertador de tot organism empobrit: Preu 8 rals.

SE VEN AL ENGRÓS

Farmacia del autor Conde del Asalto, 14.—BARCELON
Al detall en totes les farmacies.

Gran Sastreria «La Ampurdanesa»

DE

Joseph Puig y Fábregas

SASTRE DE LA REAL CASA

Plassa del Oli.—GERONA.

Ultimas novetats.—Géneros de moda per senyoras y caballers.

Preus modichs.

SABATERIA

DE

JOSEPH M. VENTÓS

Calsat pera senyors, senyoras y nens.
Especialitat pera l' que s' encarregui expressament.

IMPREMPTA Y ENQUADERNACIÓ

MANEL LLACH

Ferreria Vella, 5

GERONA

Mercaders (Neu) 12

Impressió de tota clase d' obras, folletos, circulars, sobres, paper comercial, tarjetas, esquelas mortuorias, facturas y demés objectes referents al ram d' Imprempta.

Assortit de tots los documents y demés objectes pera la Guardia Civil.

Documents pera los Municipis y Jutjats municipals.

Encuadernació de tota clase de llibres per luxosos que sian.

Preus sumament baratos

500 fulls de paper comercial timbrat 5 ptes. | 4000 sobres comercials timbrats 5 ptes.

FERRERIA VELLA, 5—GERONA

BANCA VITALICI DE CATALUNYA

Companyia general de segurs sobre la vida establerta á Barcelona

CAPITAL SOCIAL

10.000.000 DE PESSETES

Capitals suscrits fins al 31 Dezembre 1893 87,949,791'98 ptes
Actiu en idem. . . . . 15,337,928'87 »
Sinistres pagats fins á idem. . . . . 32,82,316'89 »
Reserves ó fondos de segur á idem. . . . . 4,178,675'62 »

Les principals classes de segur son:
Vida entera.—Capital pagador á la mort del assegurat, á la seva dona, fills ó qualsevol altre persona designada anteriorment.

Misto.—Capital pagador al assegurat si viu lo die fixat; ó, immediatament d' ocórrer la seva mort, á la persona designada per ell mateix.

Terme fixo.—Capital pagador en lo die fixat sia al assegurat ó als seus hereus. En cas de mort del assegurat s' acaba lo pago de les primes.

Aquestos segurs participan en un 50 per 100 dels beneficis de la Companyia.

SEGURS DE CAPITAL APLASSAT

Segurs temporals.—Segurs de sobrevivencia

SEGURS MIXTOS A CAPITAL DOBLAT

Rentes Vitalicies.

Delegat General á n' aquesta provincia:

Joseph Coderch y Bacó, advocat.—GERONA.

ESTABLIMENT

DE

Don Francisco Sabater

SOMBRERERIA

S' han rebut las últimas novetats pera la próxima temporada; los preus sumament económicos.

CAMISERIA.—SASTRERIA PER NOYS

Especialidad en trajes pera col·legials

3, Rambla d' Alvarez, 3.

FONTBERNAT—Callista

—(Ulls de poll)—

S' ARREGLAN LOS PEUS Á DOMICILI

PROGRÉS, 23—Perruqueria.

LA PREVISION

Primera Companyia Espanyola dedicada exclusivament á SEGURS SOBRE LA VIDA AB PRIMA FIXA

Dormitori de Sant Francesch, 8, principal.—BARCELONA.

Agent á Gerona.—BEATAS, 2

D. Narcís Boada y Guytó

FILL DE FRANCISCO VILARDELL Y COMP. SALT

Molí Fariner

Sistema AUSTRO-HUNGAR y de MOLAS

Tant per l' un com per l' altre sistema se fan las moltas á preus sumament modichs.

ESTABLIMENT Y TALLER

DE

PAU CASSÀ

PINTOR Y EMPAPERADOR

Magnífichs mostruaris de papers pera decorar habitacions desde 25 céntims á 30 pessetes la pesa.

Cromos, motlures, transparents y cuadros

Novetat, bon gust y economiá

Gerona.—Baxada del Pont de pedra, 14

LO GERONÉS

SETMANARI PORTA-VEU

del «Centre Catalanista de Gerona y sa Comarca»

Redacció y Administració. Cort-Real núm. 7.-1.ª

PREUS DE SUSCRIPCIÓ:

Gerona.	1	peseta	trimestre
Fora.	1'25	id.	id.
Estranger.	1'50	id.	id.

Un numero sol, 10 céntims